

KOMUNITNÍ CENTRA REGIONU HANÁ

Úvod

KOMUNITNÍ CENTRA – výběr z dokumentů OPZ a IROP: Jedná se o veřejná víceúčelová zařízení, ve kterých se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci těchto jednotlivců a komunity jako celku. Pro dosažení těchto cílů je v zařízení poskytována kombinace komunitních a veřejných služeb, minimálně základní sociální poradenství, sociální služba v ambulantní a terénní formě se zaměřením na řešení nepříznivé sociální situace a sociální začleňování. Prostorové vybavení integračních center musí vždy umožňovat vzájemné kontakty mezi příslušníky cílové skupiny a jejich kontakty s profesionály v sociální oblasti.

Projekty rozvoje infrastruktury komunitních center (IROP) budou zahrnovat: stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení a případné související úpravy venkovního prostranství (zeleň, parková úprava) za účelem vytvoření prostoru pro setkávání členů komunit ohrožených sociálním vyloučením. Cílem je vytvoření materiálně a technicky vhodného prostoru pro:

- veřejná projednávání s ambicí setkávání obyvatel komunity (lokality) a sousedů, případně ostatních obyvatel obce s cílem snížení předsudků a sblížení kultur;
- vznik jádrových skupin za cílem nastartování komunitní práce; setkávání tematických skupin pro řešení identifikovaných problémů komunity; realizaci volnočasových aktivit, kulturních a zájmových akcí vyplývajících z tradic a zvyků dané komunity či krajové oblasti; realizaci aktivit s cílem zplnomocnění motivovaných obyvatel komunity a získávání kompetencí pro vyjednávání a řešení běžných životních problémů a situací (učebny a školící místnosti) s ohledem na prvek podpory sociální integrace a uplatnění na trhu práce.

Současně komunitní centra vytváří prostor pro řešení krizových situací jednotlivců jako první kontakt pro navázání dalších sociálních a jiných služeb. Cílem není budovat kulturní centra nebo prostory pro masovou zábavu.

KOMUNITNÍ CENTRA – náš komentář:

Na komunitní centrum v obci je potřeba pohlížet širěji než jen jako na opravu či vybudování prostoru. Vznik komunitního centra znamená rozjezd nového subjektu působícího v obci, pro který předpokládáme, že samozřejmě dotace vytvoří potřebné materiální podmínky (prostory a vybavení). U větších komunitních center ve větších obcích, bude za komunitním centrem stát nějaká stávající již fungující organizace (Rodinné centrum, jiný spolek). Pro řadu plánovaných center však počítáme s modelem, že nevznikne nový místní subjekt, ale celé zaštití společný projekt vedený silnějším partnerem z většího komunitního centra (v rámci RH se předpokládá 2 – 3 takováto centra). V místě se tedy utvoří jen neformální, neorganizovaná skupina nebo jiný spolek, v místě se také předpokládá v rámci měkkého projektu zaměstnání asi na dohodu na nějaký částečný úvazek osoby, která bude místním „vedoucím“ komunitního centra. V projektu komunitního centra jde tedy o kombinaci tvrdých, investičních prostředků s měkkými na vytvoření činnosti centra.

Posláním centra je vytvoření podmínek pro setkávání komunity (všech občanů, nejrůznějších skupin, spolků, i neorganizovaných), za účelem zapojení obyvatel s potenciálními problémy (z tzv. cílových skupin, za účelem sociální integrace). Jinými slovy komunitní centrum slouží pro volný čas, zájmovou činnost, eventuelně i přípravu na zaměstnání či jiné smysluplné trávení volného času, pro obyvatele obce, avšak ve spojení s tím, že v těchto skupinách integrujeme do těchto

činností obyvatele z cílových (potenciálně problémových) skupin. Cílové skupiny uvádíme níže, tou pro nás asi první volbou jsou „Osoby pečující o malé děti“ – rodiny.

Prakticky by to mohlo fungovat tak, že pomocí projektu vytvoříme prostory (místnost, klubovna, zázemí, sociálky, sklad apod...), kde se bude komunita (ideálně co nejvíce skupin) obyvatel moci scházet a provádět svoji činnost. V rámci měkkého projektu pro ně budeme pomáhat vytvářet program (semináře, setkávání, přednášky, včetně aktivit předcházení sociálním problémům). Svoji činnost si bude komunita organizovat, pořádat a uskutečňovat sama, společný projekt by jim do toho měl vnést to „sociálně“, aktivity nezbytné, aby komunitní centrum bylo komunitním centrem z pohledu MPSV atd.

První fáze je investiční – která je úkolem jednotlivých samostatných obcí nebo organizací zakládajících KC. Je potřeba připravit technickou dokumentaci výstavby nového nebo rekonstrukce stávajícího objektu na komunitní centrum. Poté připravit žádost o dotaci – buď individuálně do IROPu nebo do výzvy MAS.

Region HANÁ Vám bude v této přípravné fázi co nejvíce pomáhat, a vést Vás směrem k podání žádosti.

Druhá fáze po skončení stavebních a vybavovacích prací, bude spočívat v nastartování aktivit centra (obě fáze se mohou ideálně překrývat).

Další postup v projektu Komunitních center Regionu HANÁ bude postupovat po společných diskusích, společném rozhodování, na základě požadavků jednotlivých obcí, nebudeme nic plánovat za Vás a bez Vás. Musíme vždy najít řešení, které bude výhodné pro obce a jednotlivá centra, vše se dělá pro to, aby tento projekt mohl být realizován v obcích regionu s co nejmenším zatížením při jeho realizaci.

Cílem projektu jsou samozřejmě i po udržitelnosti 5 let nastartovaná fungující, komunitní centra poskytující prostory pro společenský a sociální život obyvatel obce.

Poznámka: KC lze samozřejmě také připravovat nezávisle na předpokládané spolupráci – obec nebo organizace si může připravovat záměr sama, a sama si ho realizovat individuálně. Společné řešení má však mnoho výhod, zejména v provozní fázi při realizaci měkkého projektu.

Cílové skupiny

Přehled všech možných cílových skupin dotačního projektu se zeleně vyznačenými skupinami, které jsou nejpravděpodobnější pro využití v rámci projektů v Regionu HANÁ:

- Osoby sociálně vyloučené a **osoby sociálním vyloučením ohrožené**
- **Osoby se zdravotním postižením** (včetně osob s duševním onemocněním)
- Osoby s kombinovanými diagnózami
- Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách
- Národnostní menšiny
- Imigranti a azylanti
- Bezdomovci a osoby žijící v nevyhovujícím nebo nejistém ubytování
- Oběti trestné činnosti
- **Osoby pečující o malé děti**
- **Osoby pečující o jiné závislé osoby**
- **Rodiče samoživitelé**

- **Osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané** (☐ uchazeči o zaměstnání evidovaní na ÚP ČR déle než 1 rok, ☐ uchazeči o zaměstnání, jejichž doba evidence na ÚP ČR dosáhla v posledních 2 letech souhrnné délky 12 měsíců)
- **Osoby ohrožené předlužeností** (Osoby, které mají výdaje vyšší než příjmy a nejsou schopny plnit své finanční závazky (např. nemají uhrazenou jednu splátku úvěru))
- Osoby ohrožené domácím násilím a závislostmi
- Osoby v nebo po výkonu trestu
- Osoby opouštějící institucionální zařízení
- **Ohrožené osoby do 18 let věku** (Osoby mladší 18 let se speciálními vzdělávacími potřebami, ohrožené umístěním do institucionální výchovy, vyrůstající v rodinách ohrožených chudobou nebo nefunkčních rodinách, v náhradní rodinné péči apod.)
- Osoby ohrožené vícenásobnými riziky
- Osoby ohrožené specifickými zdravotními riziky

Přehled komunit, které by mohly centra v obcích Regionu HANÁ využívat:

- Rodiče vychovávající děti, matky na mateřské, rodinná centra
- Spolky v obcích
- Neorganizované zájmové skupiny v obcích
- Obyvatelé obce obecně

Komunitní centra regionu HANÁ – přehled záměrů

Na základě diskusí v roce 2015 a 2016 byly v regionu HANÁ identifikovány záměry na vybudování následujících komunitních center:

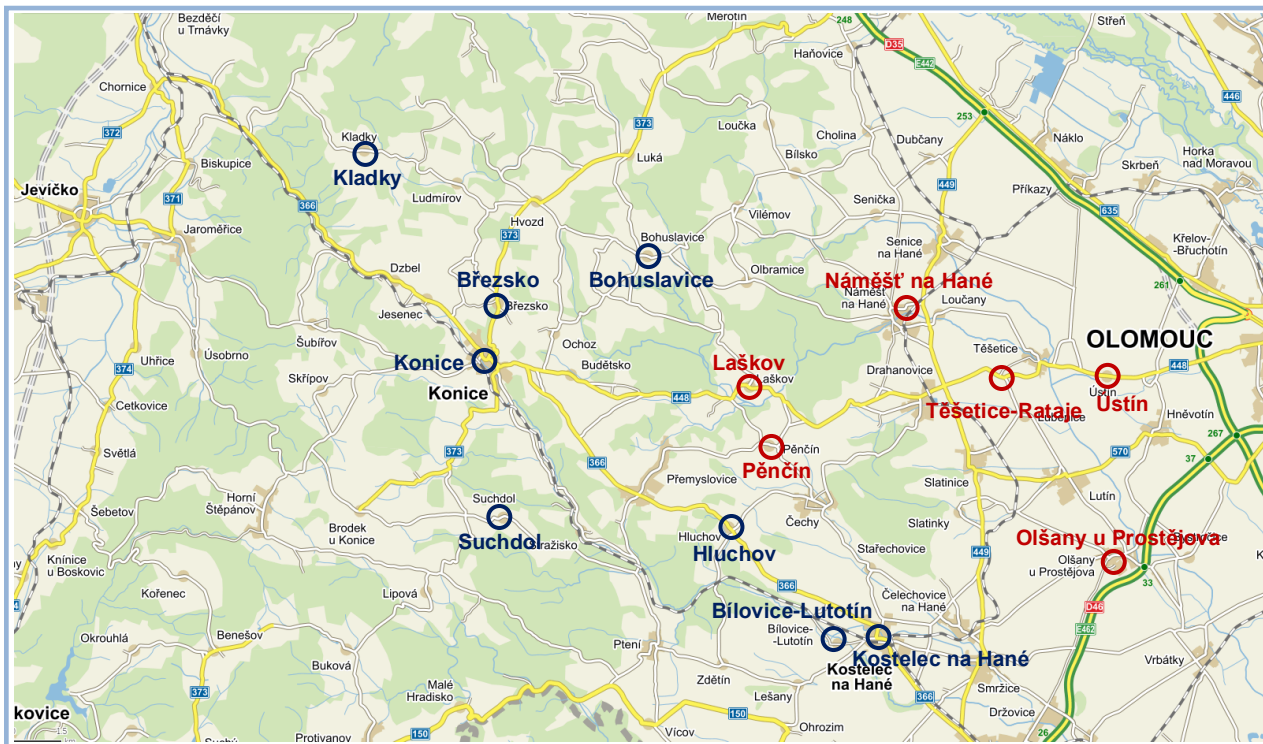
1. Náměšť na Hané
2. Těšetice - Rataje
3. Laškov
4. Olšany u Prostějova
5. Ústín
6. Pěnčín
7. Konice
8. Březsko
9. Suchdol
10. Kladky
11. Bohuslavice
12. Bílovice – Lutotín
13. Hlučov
14. Kostelec na Hané
15. Raková

Přehled nemusí být úplný, pokud by byl zájem ze strany dalších obcí, je potřeba se ozvat nyní a zahájit přípravu.

Projekty budou připravovány jednotlivými žadateli individuálně jako samostatné investice. Po zrealizování navážeme společným měkkým projektem, který by měl zajistit činnost, sociální práci apod. Předpokládáme rozdělení na 2 samostatné projekty, kdy jedno KC bude nositelem projektu a zaštiťovat činnost v centrech ve svojí působnosti.

Návazný projekt a rozdělení budeme řešit později, nyní je potřeba zahájit přípravu projektových dokumentací – rekonstrukcí nebo výstaveb.
V měsíci červenci budeme individuálně řešit s každým zapojeným centrem.

Přehledná mapa záměrů s možností rozdělení měkkých projektů

Investiční potřeby, vytvoření infrastruktury pro činnost komunitních center

Rozsah investic by měl odrážet rozsah cílových skupin komunity. Jinými slovy velikost investice by měl být úměrný tomu, kolik obyvatel bude KC využívat. Předpokládá se vždy nějaká společná hlavní místnost – klubovna, malý sál, spolková místnost + eventuálně dle rozsahu další zázemí (sklad, sociálky apod.)

Předmětem nesmí být pouhá realizace kulturních domů (je to přímo napsáno v podmínkách), cíle KC jsou jinde.

Možnosti realizace:

IROP: výzva č.46 - Rozvoj infrastruktury komunitních center (SVL)

celková alokace 330 mil. Kč

vyhlášení podmínek 06/2016, příjem žádostí do 10/2016

Specifický cíl: 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi

Přijatelné výdaje: Stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení a venkovní úpravy

komunitních center. Žadatel: Nestátní neziskové organizace, obce, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, církve, církevní organizace atd.

výzva č.75 - Komunitní centra II (SVL)

celková alokace 165 mil. Kč

vyhlášení podmínek 02/2017, příjem žádostí do 07/2017

MAS: 1. výzva pravděpodobně 01/2017

Projekty menšího charakteru, cca 1 mil. Kč
Celkově máme naplánováno cca 13,5 mil. Kč

Spolupráce komunitních center

Na investiční fázi naváže fáze zahájení a rozvoje aktivit center. Předpokládáme podání společných projektů (nejspíše 2 nebo 3), kdy nositelem by vždy bylo 1 centrum, které by mělo jakési „pobočky“. Toto centrum by bylo příjemcem dotace, řídilo by projekt a jeho aktivity, a zaměstnávalo tým lidí. Tým by měl být tvořen: - řízení projektu + ekonomika, jednotliví vedoucí jednotlivých center (předpoklad na dohody), specialisté připravující kurzy a činnosti – cestující postupně po jednotlivých centrech (jak lektori specializovaných aktivit, tak lidé zabezpečující „sociální stránku projektu“, vč. sociálního pracovníka který je pro každé centrum povinný – měli bychom 1 společného – jakéhosi „garanta“).

Tyto měkké projekty jsou v podporovatelné z OPZ a ze strategie MAS. Jsou obvykle na 2 roky. Ideálně bychom zrealizovali projekt nejdříve na 2 roky z OPZ, a poté na další 2 roky z MAS (nebo obráceně, co bude vhodnější).

Předpokládaný harmonogram dalšího postupu:

7.6.2016 – zahájení přípravy měkkého projektu, zdůvodnění potřebnosti KC, hledání cílových skupin, apod.

07/2016 – Individuální setkání v obcích, které potenciálně projeví zájem (Jarek Brzák), určení dalšího postupu

09 – 10/2016 – příprava jednotlivých žádostí KC do IROP

12/2016 – 1/2017 – příprava jednotlivých žádostí KC do MAS

Pokud byste jako zástupci jednotlivých potenciálních center měli jakékoliv dotazy, neváhejte mne zkontaktovat a vše můžeme řešit na osobní schůzce. Je možné také domluvit schůzku u vás na obci s dalšími zastupiteli apod.

Zpracoval:

Ing. Jaroslav Brzák
Manažer Regionu HANÁ, z.s.
Tel.: +420 605 174 701
jarek.brzak@post.cz
region.hana@seznam.cz
www.regionhana.cz